

Sygn. VPa 204/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska (spr.), SSR del. Marcin Wojciechowski

Protokolant: sekr.sądowy Anna Fijołek

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa R. B. (1)

przeciwko Szkole Podstawowej im. (...)

w B. i Gminie R.

o przywrócenie do pracy

na skutek apelacji powoda R. B. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 5 października 2012r.

sygn. IV P 166/12

- 1. uchyła zaskarżony wyrok w stosunku do pozwanej Szkoły Podstawowej im. (...) w B. i umarza postępowanie w tym zakresie;*
- 2. oddala apelację w stosunku do Gminy R.;*
- 3. nie obciąża powódki R. B. (1) kosztami procesu za drugą instancję.*

Sygn. akt V Pa 204/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 czerwca 2012 roku powódka R. B. (2) wniosła o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę dokonanego w dniu 28 maja 2012 roku przez Szkołę Podstawową w B. i zasądzenie kosztów procesu. Wstecznie powódka sprecyzowała powództwo wnosząc o przywrócenie do pracy i zasądzenie jednomiesięcznego wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy.

Pozwana Szkoła Podstawowa w B. wnosila o oddalenie powództwa.

Postanowieniem z dnia 5 października 2012 roku Sąd Rejonowy wezwał do udziału w charakterze strony pozwanej Gminę R., która wniosła również o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 5 października 2012 roku, wydanym w sprawie IV P 166/12, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. oddalił powództwo i zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

R. B. (1) była zatrudniona w Szkole Podstawowej w B. na stanowisku nauczyciela. Od 1 września 2007 roku powierzono jej stanowisko dyrektora Szkoły.

W dniu 28 maja 2012 roku Wójt Gminy R. wypowiedział powódce stosunek pracy za trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia ze skutkiem na dzień 31 sierpnia 2012 roku. Jako podstawę wskazano art. 20 ust. 1 pkt 1, ust. 2-3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2006r. Nr 97, poz. 674 ze zm.), art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. z 2001r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), a jako przyczynę likwidację z dniem 31 sierpnia 2012 roku Szkoły Podstawowej im. (...)w B..

Rada Gminy R.w dniu 29 marca 2012 roku podjęła uchwałę nr (...)o likwidacji z dniem 31 sierpnia 2012 roku Szkoły Podstawowej w B., zapewnieniu uczniom możliwości nauki i odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w Publicznej Szkole w Ręcznie. Uchwałą nr (...)z dnia 15 maja 2012 roku Rada Gminy R.zmieniono § 6 uchwały nr (...) w ten sposób, że nadano mu brzmienie „uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...). Ogłoszenie nastąpiło w dniu 16 maja 2012 roku.

Uchwała z dnia 29 marca 2012 roku była objęta postępowaniem nadzorczym zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Nie stwierdzono, aby zawierała ona postanowienia i grzeczne z prawem.

S. S. wystąpił z wnioskiem o stwierdzenie nieważności uchwały. Organ nadzoru, po przeprowadzeniu dodatkowego postępowania wyjaśniającego udzielił odpowiedzi pismem z dnia 6 czerwca 2012 roku wyjaśniając, że Rada Gminy podejmując uchwałę w sprawie likwidacji szkoły działała w granicach prawa i brak podstaw do stwierdzenia jej nieważności. S. S. złożył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. za pośrednictwem Wojewody (...) skargę na „decyzje o odmowie podjęcia rozstrzygnięcia nadzorczego. Skarga miała być przesłana do Sądu wraz z odpowiedzią Wojewody (...).

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Motywuując powyższe wskazał, że: zagadnienie likwidacji szkół reguluje art. 59 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), który w ust. 1 stanowi: Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.

Dalej wskazał, że uchwała nr (...) została podjęta na podstawie ww. przepisu. Zgodnie z zasadami w ustawie określonymi organ prowadzący ma obowiązek likwidując szkołę zapewnić uczniom tej szkoły możliwość kontynuowania nauki w innej placówce publicznej. Uchwała została wykonana, a postępowanie administracyjne jest w toku. Zgodnie z informacją Urzędu Wojewódzkiego w Ł.postępowanie dotyczy skargi S. S.na odmowę podjęcia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Sąd Rejonowy podniósł, że Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w art. 91 ust. 1 stanowi, że uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia. Zgodnie z art. 91 ust. 2 organ nadzoru wszczynając postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały lub zarządzenia albo w toku postępowania może wstrzymać ich wykonanie. Jednak ust. 3 go przepisu stanowi, że ust.2 (prawa zawieszenia wykonania uchwały) nie stosuje się do uchwał lub zarządzeń o zaskarżeniu rozstrzygnięcia nadzorczego do sądu administracyjnego.

S. S.zaskarżył rozstrzygnięcie Wojewody (...)o braku podstaw do twierdzenia nieważności uchwały nr (...) a wobec powyższej regulacji w ocenie Sądu I instancji nie było podstaw do zawieszenia wykonania uchwały o likwidacji Szkoły Podstawowej w B.. Tak więc uchwała ta została wykonana, a szkoła uległa likwidacji.

Powódce organ prowadzący wypowiedział stosunek pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 1, ust 2-3 Karty Nauczyciela, a więc jako podstawę wskazał likwidację szkoły. Przyczyna ta jest zdaniem Sądu Rejonowego przyczyną rzeczywistą i w tym zakresie uznał za niezasadne zastrzeżenia powódki, jakoby fakt zapewnienia uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole stanowi o tym, że szkoła nie została zlikwidowana. Takie właśnie są zasady likwidacji szkół, w przypadku likwidacji danej jednostki obowiązkiem organu prowadzącego jest zapewnienia możliwości nauki w innej placówce.

Za niezasadny uznał również zarzut, że wypowiedzenie zostało dokonane przedwcześnie. Karta Nauczyciela ustanawia bowiem sztywne reguły czasowe dla wypowiedzenia stosunku pracy nauczycielowi, jest ono możliwe tylko do dnia 31 maja danego roku. Wypowiedzenie więc powódce stosunku pracy nastąpiło w chwili, w której takie oświadczenie mogło być złożone bez sprzeczności z normami Karty Nauczyciela. Dokonane w późniejszym czasie byłoby sprzeczne z Kartą Nauczyciela, a nie dokonanie wypowiedzenia skutkowałoby istnieniem stosunku pracy w nieistniejącej szkole.

Ponieważ pozwana Szkoła została zlikwidowana jej prawa i obowiązki przejęła Gmina R. Sąd Rejonowy wezwał Gminę do udziału w sprawie w charakterze strony pozwanej. Sąd I instancji nie uwzględnił też wniosku o zawieszenie postępowania w sprawie, w postępowaniu administracyjnym, jak wyżej wykazano nie może zostać zawieszony wykonanie nr (...).

Dlatego też i mając na uwadze, że przyczyna wypowiedzenia powódce stosunku pracy była zgodna z normami Karty Nauczyciela Sąd Rejonowy oddalił wniesione powództwo.

Powyższy wyrok zaskarżyła w całości apelacją powódka. Skarżąca zarzuciła wyrokowi:

1. nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisu postępowania – art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie wniosku powoda o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł. skargi jednego z rodziców uczniów Szkoły Podstawowej w B. na decyzję Wojewody (...)o odmowie podjęcia rozstrzygnięć nadzorczych – stwierdzenia nieważności Uchwały Nr (...) Gminy R. z dnia 29 marca 2012 roku;
2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisu postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, w świetle których nie można zaakceptować twierdzenia Sądu, iż wypowiedzenie powodowi stosunku pracy nie nastąpiło przedwcześnie;
3. naruszenie prawa materialnego - art. 59 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty w zw. z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym poprzez ich niewłaściwe zastosowanie w sprawie i przyjęcie, że Uchwała Nr (...) Gminy R. z dnia 29 marca 2012 roku jest uchwałą ważną oraz, że doszło do likwidacji Szkoły Podstawowej w B.G.;

4. naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 20 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 91 c ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela i art. 45 § 1 k.p. poprzez niewłaściwe zastosowanie w sprawie polegające na przyjęciu, że przyczyna wypowiedzenia powodowi stosunku pracy jest prawdziwa w sytuacji, gdy na etapie wyrokowania nie można jednoznacznie ustalić, czy doszło do likwidacji Szkoły Podstawowej w B., gdyż jest to przedmiotem rozpoznania Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł., a także poprzez uznanie, że wypowiedzenie powodowi stosunku pracy nie nastąpiło przedwcześnie, skoro w dacie dokonania powodowi wypowiedzenia stosunku pracy Uchwały Rady Gminy R. nie weszły jeszcze w życie;

5. naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia o kosztach procesu oraz braku wskazania jakichkolwiek motywów wzajemnego zniesienia kosztów pomiędzy stronami.

Wskazując na powyżej apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez :

- przywrócenie powódki do pracy u pozwanego w charakterze nauczyciela na poprzednich warunkach pracy i płacy;
- zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 2.995 złotych tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, pod warunkiem podjęcia pracy przez powoda u pozwanego,
- zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, z wyodrębnieniem kosztów zastępstwa procesowego powoda w pierwszej instancji według norm przepisanych,
- zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, obejmujących opłatę stałą od apelacji i koszty zastępstwa procesowego powoda w postępowaniu apelacyjnym, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powódki pozwana Gmina R. wniosła o jej oddalenie i zwrot kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim podnieść należy, że wyrok Sądu Rejonowego wydany został przeciwko Szkole Podstawowej w B., która w toku procesu utraciła byt.

Utrata bytu przez stronę skutkuje następczym brakiem zdolności sądowej. W takiej sytuacji Sąd Rejonowy powinien był ustalić, czy istnieje następca prawny strony i dalej prowadzić postępowanie wobec niego (art. 180 § 1 pkt 2 k.p.c.), nie zaś wzywać tego następcę do udziału w sprawie i prowadzić postępowanie wobec dwóch podmiotów: nieistniejącego oraz jego następcy. Wydanie wyroku wobec strony, która nie ma zdolności sądowej jest bowiem niedopuszczalne i skutkuje koniecznością uchylecia wobec niej zaskarżonego orzeczenia i umorzenia postępowania na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. w związku z art. 355 § 1 k.p.c.

Natomiast apelacja wobec Gminy R. jest niezasadna.

Gmina ta, na podstawie uchwały Rady Gminy Nr (...) z dnia 29 marca 2012 roku, przejęła wszystkie zobowiązania pozwanej Szkoły. Powódka twierdzi, że wyrok Sądu Rejonowego jest nieprawidłowy, albowiem decyzja Wojewody (...) w przedmiocie braku stwierdzenia nieważności ww. uchwały stała się przedmiotem skargi jednego z rodziców i sprawa zawisała przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym. W związku z tym Sąd I instancji powinien był zawiesić postępowanie na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. Brak zawieszenia spowodował, zdaniem skarżącego, niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Zarzut ten jest chybiony.

Przede wszystkim zauważyć należy, że z art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. wynika, że sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej. Przepis ten reguluje przesłankę fakultatywnego zawieszenia postępowania, następującego na podstawie decyzji sądu podejmowanej z

urzędu, ze względów celowościowych. A zawieszenie postępowania jest celowe wtedy, gdy przedmiot prejudycjalnego postępowania stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Decyzja administracyjna ma w sprawie cywilnej znaczenie prejudycjalne, jeśli sąd z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej – nie może samodzielnie w sposób wiążący rozstrzygnąć kwestii należących do drogi administracyjnej, co uzasadnia oczekiwanie na wydanie decyzji we właściwym postępowaniu.

Taka sytuacja nie miała w niniejszej sprawie miejsca. Sąd Rejonowy mógł sam ustalić element stanu faktycznego, jakim była likwidacja Szkoły, będąca jednocześnie przyczyną rozwiązania stosunku pracy z powódką. Ponadto należy wskazać, że już z informacji (...) Urzędu Wojewódzkiego z dnia 20 sierpnia 2012 roku wynikało, że organ nadzoru, Wojewoda (...), nie wydał decyzji w przedmiocie nieważności uchwały podjętej przez Radę Gminy R.. Organ ten udzielił jedynie odpowiedzi jednemu z rodziców, iż brak jest podstaw do stwierdzenia nieważności uchwały. A zatem skarga ta nie mogła zostać rozpoznana merytorycznie przez sąd administracyjny. Znajduje to potwierdzenie w postanowieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. z dnia 24 października 2012 roku w sprawie (...) SA/Łd 759/12, którym ten odrzucił skargę. Tym samym niezasadny jest także zarzut naruszenia przez Sąd I instancji prawa materialnego w postaci art. 59 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Chybiony jest też zarzut naruszenia prawa materialnego – art. 20 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 91 c ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela i art. 45 § 1 k.p. Szkoła uległa likwidacji i stanowisko pełnomocnika powódki zaprezentowane na rozprawie przed Sądem Okręgowym, że nie wie, czy w istocie do tego doszło, nie zostało poparte żadnym dowodem. Nie można również przyjąć, że rozwiązanie z powódką stosunku pracy było przedwcześnie, ponieważ w dacie wręczenia powódce pisma o rozwiązaniu tego stosunku za wypowiedzeniem, uchwały Rady Gminy nie weszły w życie. Rzeczywiście uchwała Nr (...) z dnia 29 marca 2012 roku weszła w życie z dniem 31 maja 2012 roku, to jest z upływem 14 dni od jej ogłoszenia w dzienniku urzędowym, a pismo o rozwiązaniu stosunku pracy zostało powódce doręczone w dniu 28 maja 2012 roku. Należy jednak wskazać, że jako przyczynę decyzji pracodawca podał likwidację placówki, która to likwidacja rzeczywiście nastąpiła. A właśnie konkretność i prawdziwość przyczyny rozwiązania stosunku pracy bada sąd pracy w procesie o przywrócenie do pracy. Nadto bieg terminu wypowiedzenia rozpoczął się od dnia 1 czerwca 2012 roku, a więc już po wejściu uchwały Rady gminy w życie. Nie ma więc racji skarżący, że pracodawca naruszył przepis art. 20 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2006r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.)

Z powyższych względów, na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono w punkcie „2” sentencji.

Sąd Okręgowy nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze utratę przez powódkę pracy.